

Quatre comarques, una vegueria

Completat el procés electoral derivat de les eleccions municipals del 26 de maig, els presidents/presidentes del Baix Ebre, Montsià, Terra Alta i Ribera d'Ebre, tots d'ERC, s'han reunit per a tractar qüestions relatives a la coordinació de les comarques que integren la vegueria de l'Ebre. No és la primera vegada que els quatre ens comarcals es plantegen treballar junts en la perspectiva d'articular el territori comú.

Josep Bayerri Raga,
periodista

Les aspiracions de les Terres de l'Ebre per a disposar d'una institució pròpia per a representar i gestionar el territori venen de lluny. Acabada de recuperar la democràcia, el president Tarradellas va crear el Consell Intercomarcal (1978), que seria dissolt pel president Pujol (1990) tot i que poc després crearia l'Institut per al Desenvolupament de les comarques de l'Ebre i durant el seu darrer mandat la delegació territorial del Govern (2001), que ha suposat l'existència d'oficines de gestió de tots els departaments del Govern com a les altres quatre capitals de província.

Esta dinàmica es va encomanar a la Diputació Provincial de Tarragona, que va acordar crear una subseu a les Terres de l'Ebre (2007). Fins i tot es va anomenar un vicepresident provincial, el jesuenc Pere Panisello, per als assumptes relacionats amb les comarques riberenques. Després de vuit anys es va suprimir la vicepresidència, i tot i que l'oficina ha continuat funcionant no ha passat de presència formal i administrativa. Ja al seu moment es va plantejar la possibilitat de constituir una comissió territorial de la Diputació, integrada pels diputats provincials ebrencs, dotant-los de la capacitat per a prendre acords relatius al territori. La decisió de la Diputació anava en la línia de la substitució de les províncies per nous ens territorials: les Vegueries. El nou Estatut (2006) les reconeixia com a nova divisió de Catalunya amb personalitat jurídica i la llei (2010) definia que en fossen set i convertia les diputacions provincials en Consells de Vegueria. Tot, però, va quedar en paper mullat per l'oposició del Govern espanyol amb el suport dels seus tribunals de justícia, en especial el polític Tribunal Constitucional.

Ja en un primer moment es va intentar mentalitzar els partits polítics que hi havia fórmules que permetrien la creació de la Vegueria de l'Ebre dins el marc constitucional actual. En este context, com a cas singular, el Parlament de Catalunya va aprovar (2014) una proposta socialista (amb CiU, ERC i ICV a favor i PP i C's en contra) perquè el Govern de la Generalitat negociés amb el Govern de l'Estat els canvis legals que permetessin la creació de la Vegueria de les Terres de l'Ebre amb un consell territorial substitutiu de la Diputació de Tarragona a les comarques riberenques. No es va passar d'un brindis al sol. Esta és la situació encara avui.

Sense parlar de Vegueria podrien haver-hi fórmules alternatives per a fer realitat la institucionalització de l'Ebre? El paper de les comarques pot ser fonamental.

A principis del segle XX va haver-hi un ampli moviment popular i polític perquè es reconegués a Catalunya personalitat institucional per a gestionar-se autònomament; la resposta de l'Estat fou sempre negativa. Cercant fórmules que les lleis espanyoles no poguessen dinamitar, el 1914 es va crear la Mancomunitat de Catalunya, amb Enric Prat de la Riba com a president, per a la unió de les quatre diputacions provincials. L'Estat no els va traspasar cap servei, però amb els recursos provincials va desplegar una gran tasca. Com que el projecte prenia massa volada, el dictador Miguel Primo de Rivera va destituir l'aleshores president, Josep Puig i Cadafach, i va dissoldre la institució (1924). Malgrat tot, moltes de les iniciatives de la Mancomunitat, com la xarxa de biblioteques, les escoles primàries, la Universitat Industrial i les carreteres comarcals... ha subsistit.

La fórmula seria avui aplicable en el nostre cas: una Mancomunitat de les Terres de l'Ebre que gestionés conjuntament els serveis dels

Els quatre consells comarcals de l'Ebre podrien esdevenir el motor per a crear una Mancomunitat territorial que assumís el paper de la desitjada Vegueria ebrenc.

quatre consells comarcals. Mancomunitat que es podria fer extensiva a la Diputació de Tarragona perquè

esta li traspassés els serveis de l'ens provincial relatius al territori. Un consell rector, amb els diputats

provincials ebrencs i els presidents comarcals, en podria assumir la direcció. ■

CONCERTS

Banda Simfònica de la Diputació de Tarragona

6 de setembre a les 19 h
TEATRE AUDITORI - Salou

7 de setembre a les 19 h
CENTRE CULTURAL INFANT PERE
Hospitalet de l'Infant

8 de setembre a les 19 h
AUDITORI DE LA UNIO FILHARMONICA
Amposta
ENTRADA LLIURE

Aquí :Diputació

www.dipta.cat

 Diputació Tarragona